

TRABZON MİLLETVEKİLİ M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN

BAŞBAKANLIK VE BAĞLI KURULUŞLARIN 2008 YILI BÜTÇE KANUN TASARILARI ÜZERİNDE PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ

➤ **Sayın Başbakan sivil topluma, demokrasiye güvenmiyor**

Sivil toplumu, devlet alanı dışındaki tüm kurumlar olarak veya vatandaşın kendisi olarak algılamak daha doğrudur. Sivil toplumun güçlü olduğu ülkelerde demokrasiler daha güçlüdür. Sivil toplum yeteri kadar güçlü olursa, hükûmetlerin antidemokratik düşüncelerinden, kadrocu düşüncelerinden o kadar rahatsız olmayız, çünkü sivil toplum ona izin vermez, müsaade etmez. Bizde sivil toplum bu kadar güçlü olmadığı için, birtakım uygulamalar, düşünceler, örneğin iktidar partisinin birtakım eylemleri vatandaşlarda haklı olarak birtakım tedirginliklere neden oluyor. Örneğin, Türkiye’de Anayasa tartışması var. Şimdi, terör nedeniyle bu tartışma ikinci plana indi, ama, Anayasa konusunda üniversite öğretim üyeleri görüş ifade etmeye kalkıştığı anda, Sayın Başbakan “Herkes kendi işine baksın.” diyor. İşte bu sivil topluma güvensizliktir, inançsızlıktır, demokrasiye güvenmemektir. Demokrasiye inanan, demokrasiyi içselleştirmiş kişiler, yönetimler, çok seslilikten rahatsız olmazlar, tersine, ondan mutlu olurlar. “Herkes kendi işine baksın.” denilen Anayasa değişikliği konusu, aslında sivil toplumun işidir. Sivil toplumun yeteri kadar güçlü bir talebi, isteği olursa yapılacak anayasalar, toplumsal sözleşme olarak ifade ettiğimiz o metinler o kadar güçlü olurlar.

➤ **Kadınları özel surette korunması gereken kişiler grubu içerisine almanız, kadına bakış açısının yanlışlığı ortaya çıkarır.**

Yürürlükteki Anayasa’mızın 10’uncu maddesinde bir hüküm vardır. “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir; devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.” Bu fıkra yeni Anayasa taslağında yer almıyor, yani “kadınlar ve erkekler eşittir” şeklindeki bir cümle yer almıyor. Efendim, zaten eşittir, yani eşitlik “tüm vatandaşlar eşittir” şeklinde bir hüküm olduğuna göre böyle bir hükme gerek yok denilebilir. Ancak, bu, pozitif ayrımcılık kuralının bir uzantısı olan bir maddedir, olması gerekir, ama bunun yerine bir başka şey koymuş o taslağı kaleme alan bilim heyeti, “Kadınlar, çocuklar, yaşlılar ve engelliler gibi özel surette korunmayı gerektiren kesimler için alınan tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.” Yani kadınlar ile çocuklar, yaşlılar ve engellileri aynı gruba koymuşuz. Bu yanlış bir anlayıştır. Kadınları özel surette korunması gereken kişiler grubu içerisine alırsanız, kadına bakış açısının yanlışlığı ortaya çıkar.

Bunu bu bilim heyetinin eksikliği olarak mı, yoksa, bu Anayasa taslağını bu heyete sipariş veren iktidar partisinin anlayışı olarak mı almak gerekir veya her ikisinin bulunduğu bir anlayış mı olarak almak gerekir? Ama, nereden bakılırsa bakılsın, kadına bakışta bir eksiklik, bir yanlışlık ulaştığımız bu medeniyet seviyesinden bir geriye gidiş söz konusudur.

➤ **İşletmelerin özürsüz ve hükümlü istihdamı yükümlüğünü kaldırmak sosyal devlet ilkesiyle çelişir**

Hükûmetin programında ve üç aylık eylem planında istihdam üzerindeki sosyal yüklerin azaltılacağı söylenmektedir. İstihdam üzerindeki sosyal yüklerin azaltılması Türkiye'nin rekabet gücünün artırılması gibi bir gerekçeye dayandırılıyor. Doğru, Türkiye'de istihdam pahalıdır, istihdamın maliyeti yüksektir, istihdam üzerindeki vergilerde Türkiye OECD'de birinci sıradadır. Bu yükün azaltılması gerekir. Burada istihdamın maliyetini düşürmek için ilk sıraya sosyal yükleri alırsanız, bu doğru değildir. O zaman işletmelerin özürsüz, hükümlü istihdamı yükümlülüğünü kaldıracaksınız demektir, işletmelerin birtakım sosyal tesisler yapma yükümlülüğünü kaldıracaksınız demektir. Bu sosyal devlet anlayışıyla bağdaşmaz. Türkiye'nin rekabet gücünü kazanması, gelip gelip işletmelerdeki bu sosyal yüklerin kaldırılmasına dayanmamalı.

Sayın Bakanın geçen yılki konuşmasında;

- “Aile edindirmeyi düzenleyen yeni tüzük yıl sonuna kadar çıkarılacaktır, 2006 sonuna kadar.” demişti. Acaba çıktı mı?
- “120 sevgi evinin inşaatına başlanmıştır.Hâlen 160 sevgi evinin yapımıyla ilgili ihale ve proje aşaması sürmektedir.” Demişti. Burada ne durumdayız?
- “Ülke genelinde 35 engelsiz yaşam merkezinin inşaatına başlanmıştır.” Bunlarda ne durumdayız? “Ayrıca, 105 adet engelsiz yaşam merkezi yapımıyla ilgili projeler sürdürülmektedir.” demişti. Orada ne durumdayız?
- “5.518 yaşlımıza hizmet verilmektedir.” demişti. Hâlen hizmet sunulan yaşlı sayısı nedir?
- “Hükûmetin yaşlı ve yaşlılık sorunlarını araştırarak bir enstitü kurulması yönündeki çalışmaları da tamamlanma aşamasına gelmiştir. Konuyla ilgili taslak da Bakanlar kuruluna sunulacaktır.” demişti Bu taslak acaba sunuldu mu, tasarıya dönüştü mü?
- “98 yılında yürürlüğe giren 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunun uygulama sürecinde yaşanan sorunlar dikkate alınarak yeni yasa değişikliği teklifi de öneri olarak sunulmuştur.” demişti. Acaba burada ne durumdayız?
- Kadın istihdam politikalarını tespit konulu çalıştay düzenlenmesi yine Sayın Bakanın vaatleri arasında. Acaba bu düzenlendi mi?
- “Kadına yönelik şiddetin izleme komitesi kurulması çalışmaları başlatılmıştır.” Acaba bu komite kuruldu mu ve nasıl bir çalışma yaptı, çalışma sonuçları nedir?
- Görme özürsüz kadınlar kurultayının düzenlenmesi söyleniyor. Acaba, o düzenlendi mi?

- “Ülkemizde istihdamı sağlanmış özürhüleriin çoğunun özür oranlarının yüzde 40 ila 60 arasında yığıldığını tespit etmiş bulunuyoruz. Yani, özür oranı yüzde 60'ın üzerinde olanlar işveren tarafından tercih edilmemektedir. Bu sorunu ortadan kaldırabilmek için ağır özürhü çalıştıran işyerlerine korumalı işyeri statüsü verilecek ve devletçe desteklenecektir. Nitekim yeni Özürhüleri Yasamızda da bu uygulama düzenlenmiştir.” demişti. Burada ne durumdayız? Gerçekten bu çok önemli bir toplumsal sorun, bunu aşmamız gerekiyor. Bu konuda Parlamento olarak üzerimize ne düşerse yapmalıyız.
- “Özürhü kadınların günlük yaşam aktivitelerinde karşılaştıkları sorunların kapsamlı bir araştırma ile ortaya konulması öngörülmektedir.” demişti. Bu çalışmalar da acaba ne durumdayız?

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.